

Handläggare

Åsa Greijer
0152-297 12

Socialnämnden

Kvalitetsberättelse 2023

Förslag till beslut

Socialnämnden beslutar att

1. anta Kvalitetsberättelsen för år 2023

Beskrivning av ärendet

Socialnämnden ansvarar för att det finns ett kvalitetsledningssystem för det systematiska kvalitetsarbetet som anger grundprinciperna för ledning av verksamheten, ställer upp mål samt följer upp och utvärderar målen (SOSFS 2011:9 Ledningssystem för systematiskt kvalitetsarbete).

Kvalitetsberättelsen ger en samlad bild av hur socialkontoret arbetat med att utveckla och säkra kvaliteten i verksamheten under året som gått.

Här anges vilket fokus kontoret haft i kvalitetsarbetet under det senaste året och vilka områden som identifierats som prioriterade för kommande år.

Utvecklingsområden 2024 (exempel)

- Lex Sarah utbildning till all personal i och med att Lex Sarah utredningar ska utföras av verksamheterna själva. Översyn och vid behov revidering av befintliga rutiner.
- Utveckla kvalitetsarbetet för hela socialkontoret på ett mer systematiskt sätt.
- Översyn av nuvarande kvalitetsledningssystem. Processkartor och rutiner behöver ses över, ett arbete behöver göras för hela socialkontoret med att rensa bort gamla dokument, uppdatera länkar och även göra processkartor med tillhörande rutiner och riktlinjer mer användbart och lättillgängligt för medarbetare.
- Fortsatt översyn och utveckling av kunskapsbaserade öppenvårdsinsatser som möter samhällets behov.
- Fortsatt utveckling av samverkan, verksamheterna arbetar vidare med de samverkansgrupper som startat och initierar nya samverkansgrupper där behov finns.
- Planering inför ny socialtjänstlag 2025.
- Brottsförebyggande insatser är något som hela socialkontoret är en del av och olika samverkansforum fortsätter under 2024.
- Arbete med omorganisation till *ett* IFO mm.

Ekonomiska konsekvenser för kommunen

Beslutet medför inga ekonomiska konsekvenser.

Övriga konsekvenser

Beslutet medför inga övriga konsekvenser.

Barnkonsekvenser

Barnkonventionens tillämpliga artiklar har beaktats i framtagandet av den föreslagna kvalitetsberättelsen.

Beslutsunderlag

Rapport, Kvalitetsberättelse 2023, 2024-04-02

Beslutet skickas till

-

Marjo Savelius
Socialchef

Åsa Greijer
Utvecklingsledare

Strängnäs kommun

Kvalitetsberättelse 2023

Socialkontoret

Åsa Greijer, utvecklingsledare
[Datum]

Innehåll

1.	Inledning	1
1.1	Ledningssystem för systematiskt kvalitetsarbete	1
1.2	Vad är kvalitet i verksamheten	1
1.3	Syfte	1
1.4	Organisatoriskt ansvar	2
1.5	Kvalitetsarbete involverar alla medarbetare	2
1.6	Processer och rutiner	2
1.7	Evidensbaserad praktik	2
2.	Socialnämndens effektmål 2023	3
3.	Socialnämndens internkontrollplan 2023	4
4.	Öppna jämförelser	5
5.	Brukarundersökningar	5
	Vad tycker de äldre om äldreomsorgen?	6
6.	Krisberedskap	6
7.	Socialkontoret	7
7.1	Område Myndighet	7
7.1.1	Barnsekreterarna och utredning barn	7
7.1.2	Familjehemsvården	7
7.1.3	Vuxengruppen	7
7.1.4	Mottagningen	8
7.1.5	Familjerätt	8
7.1.6	Övrigt	8
8.	Utredningsenhet äldre och personer med funktionsnedsättning	8
9.	Område Individ- och familjeomsorg	9
9.1	Ekonomiskt bistånd	9
9.2	Stöd- och insats Barn och vuxen	10
9.3	Våld i nära relation	11
9.4	Stöd och insats Ungdom	11
9.5	Arbete och service	13
9.6	Integration	14
10.	Område Äldreomsorg	14

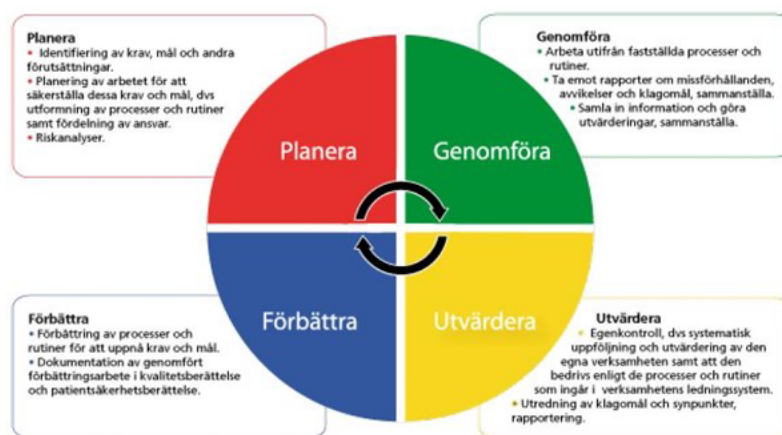
11.	Område Hälso- och sjukvård (redovisas mer ingående i patientsäkerhetsberättelsen).....	15
11.1	Demensvård	16
12.	Område Funktionshinderomsorg	16
12.1	Stöd till personer med funktionsnedsättning enligt LSS.....	16
13.	Område Administration- och digitalisering.....	17
13.1	Digitalisering och välfärdsteknik.....	17
14.	Samordnad individuell plan (SIP)	18
14.1	Trygg hemgång och effektiv samverkan	18
15.	Nära vård.....	18
16.	Förslag, synpunkter och klagomål	19
17.	Avvikelse SOL, LSS, HSL	20
18.	Rapportering om missförhållanden.....	21
19.	Inspektionen för vård och omsorg (IVO) Tillsyn	22
20.	Analys, fortsatt arbete 2024 för socialkontoret:	23

1. Inledning

Enligt föreskrifter och allmänna råd om ledningssystem för systematiskt kvalitetsarbete (SOSFS 2011:9, 7 kap 1 §) bör den som bedriver socialtjänst varje år upprätta en kvalitetsberättelse. Den beskriver hur verksamheten bedrivit ett systematiskt kvalitetsarbete, vilka åtgärder som vidtagits för att säkra verksamhetens kvalitet och vilka resultat som har uppnåtts.

1.1 Ledningssystem för systematiskt kvalitetsarbete

Av ledningssystemet framgår hur ansvaret är fördelat i förvaltningen, vilka områden som ingår, vilka processer, rutiner och stödjande dokument som är kopplade till respektive område. Här framgår också hur uppföljning sker.

Bilden visar PDSA-hjulet (plan, do, study, act) i svensk version. Hjulet ger en översikt över systematiskt förbättringsarbete. Ledningssystemet ska säkerställa att det systematiska förbättringsarbetet ständigt pågår.

1.2 Vad är kvalitet i verksamheten

Socialtjänstens insatser ska enligt socialtjänstlagen, SoL, vara av god kvalitet. Vad som menas med god kvalitet framgår närmare i lagens förarbeten. Det handlar exempelvis om att verksamheten ska följa lagstiftningen och att de personer som socialtjänsten har kontakt med får den stöd och hjälp de behöver. Detta förutsätter en personal med lämplig utbildning och erfarenhet, en välfungerande organisation och arbetsledning. Rättssäkerhet, tillgänglighet, ett respektfullt bemötande och den enskildes delaktighet är också viktiga faktorer. Ett genomtänkt arbetssätt samt uppföljning och utvärdering av olika insatser är också viktigt.

1.3 Syfte

Syftet med kvalitetsberättelsen är att ge en samlad bild av kvaliteten i verksamheten. Den beskriver det arbete som bedrivits, de resultat som uppnåtts, de avvikelser som förekommit och vilka utvecklingsområden som ringats in. Kvalitetsberättelsen omfattar huvudsakligen verksamheter som bedrivs med stöd av socialtjänstlagen och lag om stöd och service till vissa funktionshindrade.

Kvaliteten inom hälso- och sjukvården redovisas mer ingående i förvaltningens patientsäkerhetsberättelse.

1.4 Organisatoriskt ansvar

Den samlade socialtjänsten i Strängnäs kommun består av myndighetsutövning inom biståndsenhet, individ- och familjeomsorg, stöd och service till personer med funktionsnedsättning och inom äldreomsorg. Inom socialkontoret finns även hemsjukvård och enhet för arbete och service. Socialnämnden ansvarar för att fastställa ramen för socialkontorets kvalitetsarbete. Socialchef och chefer i linje ansvarar tillsammans för att kvalitetsarbetet genomförs ute i verksamheterna.

1.5 Kvalitetsarbete involverar alla medarbetare

Alla medarbetare har ett ansvar att aktivt medverka i kvalitetsarbetet. I ledningssystemet för kvalitetsarbete är det tydliggjort att alla medarbetare behöver vara involverade och delaktiga. Möjlighet till egenkontroll av utfört arbete, identifiering och rapportering av fel och brister ska vara självklara delar i medarbetarnas dagliga arbete.

1.6 Processer och rutiner

Inom socialnämnden finns olika huvudprocesser. Processer är ett sätt att beskriva och kartlägga det som händer i organisationen steg för steg, tills den enskilde får sin insats och uppföljning görs av att behovet har tillgodosetts. Processer kan delas in i olika delprocesser för att tydliggöra flödet. Processer och rutiner utgör ledningssystemets mest grundläggande delar och är därför viktiga för kvalitetssäkringen av verksamheterna.

Det pågår ett ständigt arbete med att revidera redan dokumenterade processer när förändrade arbetsätt, nya vägar till kommunikation och samverkan utvecklas. Likaså utarbetas ständigt nya rutiner framför allt för nya system och digitala lösningar som implementeras i verksamheten.

1.7 Evidensbaserad praktik

Evidensbaserat arbete har sin grund i etiska ställningstaganden – att det är oetiskt att ingripa i människors liv om det inte finns ett stöd för att insatserna åtminstone inte är skadliga. En evidensbaserad praktik bygger på sammanvägningen av fyra kunskapskällor:

- bästa tillgängliga kunskap
- personens erfarenhet och önskemål
- personens situation
- professionell expertis.

Hur informationen från de olika kunskapskällorna vägs samman bestäms av det nationella och lokala sammanhanget, till exempel lagstiftning på området, riktlinjer och sammanställning av lokal kunskap

Bilden visar en grafisk beskrivning av evidensbaserad praktik, Källa Kunskapsguiden.

Evidensbaserad praktik brukar beskrivas grafiskt i form av fyra överlappande cirklar. Det är i skärningsfältet mellan de fyra informationskällorna som den evidensbaserade praktiken finns.

Ett exempel på tillämpning av evidensbaserad praktik är när lokala riktlinjer arbetats fram under året, med utgångspunkt från bästa tillgängliga kunskap inom lagstiftning, nationella riktlinjer samt kännedom om situationen för brukarna i Strängnäs kommun. Därefter behöver myndighetsutövaren vid tillämpning av de lokala riktlinjerna väga in den enskildes situation och erfarenhet med sin professionella expertis.

2. Socialnämndens effektmål 2023

Utifrån inriktningen i flerårsplanen har socialnämnden tagit fram sin verksamhetsplan. I verksamhetsplanen konkretiseras hur socialnämnden planerar att bidra till kommunens måluppfyllelse utifrån sin verksamhet och sina uppdrag.

Uppföljning av både verksamhetsresultat och ekonomiskt resultat sker i årsredovisning samt i två delårsrapporter. Bedömningen av måluppfyllelse baseras på utvärdering av nämndens arbete utifrån mål, mått och resultat.

Utifrån kommunens flerårsplan KS/2023:209 – 0061, skapas socialnämndens verksamhetsplan, den utgår från de fyra perspektiven: samhälle, invånare, medarbetare och ekonomi.

1. Ökat inflytande och delaktighet för invånare och brukare
2. Kommunens äldre ska ges stöd att fortsätta att leva sin valda livsstil
3. Tidiga förebyggande insatser för barn, unga och familjer

4. Funktionshindrade ska ha tillgång till bra och anpassade bostäder
5. Stärka hemsjukvården och öka samarbetet mellan parterna i den nära vården
6. Synliggöra och motverka våld i nära relationer
7. Minimera verksamheternas negativa klimatpåverkan
8. Låg sjukfrånvaro hos medarbetarna
9. Utveckla det aktiva medarbetarskapet
10. Resurser används effektivt bl.a genom det horisontella arbetet mellan nämnderna och verksamhetsutveckling sker med brukarfokus.

3. Socialnämndens internkontrollplan 2023

Utifrån en risk- och väsentlighetsbedömning upprättas den interna kontrollplanen av socialnämnden. Planen syftar till att granska processer i den egna verksamheten, följa nya och ändrade processer, nya krav samt större åtaganden och projekt för att säkerställa att det bedrivs en verksamhet av god kvalitet. Genom regelbundna kontroller ska säkerhet i system och rutiner och rättvisande räkenskaper uppnås.

2023 års kontrollpunkter:

Inför internkontroll år 2023 har nämnden identifierat följande områden att kontrollera:

- Genomförandeplaner
- Missförhållanden och avvikelser inom äldreomsorgen
- Processer och rutiner för suicidprevention,
- Insatser för de som utövar våld'
- Att myndighetsutövningen inom hemtjänst är effektiv och rättssäker
- Att medarbetare är delaktiga i det aktiva medarbetarskapet. Kontrollen ämnar undersöka rutiner, processer och genomförande.

Utöver mål och internkontroll sker egenkontroll i verksamheten för att säkerställa att rutiner och internt beslutade kontroller av verksamheten följs. Exempel på egenkontroller är loggkontroller i olika digitala verksamhetssystem samt statistik som behövs kring olika ärendeslag.

Redovisning av 2023 års internkontroll redovisas i årsrapporten.

4. Öppna jämförelser

Öppna jämförelser är ett samlingsbegrepp för verktyg för analys, uppföljning och utveckling inom bland annat socialtjänst. Syftet med Öppna jämförelser är att stimulera regioner och kommuner att förbättra kvaliteten och effektivisera verksamheten. Verksamheterna har använt resultat från databasen Kolada både för 2023- års arbete samt för planering av arbete 2024.

Under 2023 har verksamheterna lämnat in uppgifter gällande ekonomiskt bistånd, missbruks- och beroendevård, psykisk funktionsnedsättning, våld i nära relationer, barn och ungdomsvåld, stöd till personer med funktionsnedsättning, äldreomsorg, kommunal hälso- och sjukvård samt kris och beredskap. Även enhets- och brukarundersökningar har genomförts. Dessa samlas i en databasen Kolada med syfte att stimulera regioner och kommuner att förbättra kvaliteten och effektivisera verksamheten. Öppna jämförelser ger också medborgarna insyn i vad gemensamt finansierade verksamheter åstadkommer. I databasen kan man söka på kommunens resultat men även jämföra sig med andra, till exempel i länet och i hela landet.

I databasen Kolada kan man bland annat se att Strängnäs kommun ligger på andra plats i länet gällande ej återaktualiserade vuxna personer med försörjningsstöd ett år efter avslutat försörjningsstöd. Man kan även se att Strängnäs ligger på en tredje plats i länet gällande helhetssyn- Brukarbedömning särskilt boende äldreomsorg, där en förbättring skett från 2022 då Strängnäs låg näst sist i länet. Inom funktionshinderomsorgen kan man i Kolada se att Strängnäs kommer på andra plats i länet gällande att ha metoder för inflytande – där enheterna har regelbundna, gemensamma möten för de boende.

Resultaten från databasen Kolada utgör en bra grund för att ta fram aktiviteter för kommande förbättringsarbete. Kontoret har under 2023 upptäckt att vissa styrande dokument saknas eller har behov av att revideras vilket gjort att man under 2023 påbörjat arbete med att revidera och tillskapa riktlinjer för bättre styrning mot rätt insatser, ett arbete som fortgår under 2024.

5. Brukarundersökningar

Verksamheterna har analyserat resultat från brukarundersökningar vilket ligger till grund för aktiviteter i arbetsplaner för 2024 samt för uppföljning av tidigare genomförda aktiviteter. Bland annat har brukarundersökningar inom området äldreomsorg resulterat i ett kvalitetshöjande arbete med att öka brukarnas delaktighet, bland annat genom att delaktighet tydligare ska framgå i genomförandeplanen, det vill säga *hur* den enskilde varit delaktig, delaktighet ska

tydligt framgå under samtliga områden i genomförandeplanen inkluderat hur brukaren vill ha sina måltider serverat under hela dygnet.

Svarsfrekvensen för de flesta verksamhetsområden har varit låg och därav ska resultaten tolkas med försiktighet. Bland annat framkommer att individer som haft kontakt med ekonomiskt bistånd upplever att det varit svårt att få kontakt med socialsekreterare, graden av nöjdhet är mycket hög från vårdnadshavare som haft kontakt med familjebehandlare, inom området LSS visar undersökningen att brukare upplever att de i hög grad får bestämma om saker som är viktiga för dem hemma.

Socialstyrelsen gör en årlig brukarundersökning, ”vad tycker de äldre om äldreomsorgen”, via enkäter till kvinnor och män som får hemtjänst eller bor i särskilt boende.

Vad tycker de äldre om äldreomsorgen?

Totalt svarade 83 150 personer på årets enkät för äldre med hemtjänst, vilket 57,8% av de tillfrågade. I Strängnäs svarade 229 personer, vilket är 56% av de tillfrågade. Resultat visar att 85 % av brukarna med hemtjänst och 82% av brukarna som bor i särskilt boende är sammantaget mycket eller ganska nöjda med insatsen. Utvecklingsområden som identifierats är bland annat att information till brukare gällande vem man vänder sig till för synpunkter och klagomål behöver bli bättre.

6. Krisberedskap

I samband med varje ny mandatperiod genomför kommunen och socialkontoret en risk- och sårbarhetsanalys (RSA) i enlighet med 5 § MSB:s föreskrifter. Senaste risk- och sårbarhetsanalysen (RSA) genomfördes 2023 med hjälp av företaget Ramboll. Analysen används som underlag för planering och beslut om åtgärder för att minska sårbarheter och brister samt stärka krishanteringsförmågan i våra verksamheter.

Majoriteten av verksamheterna inom socialkontoret räknas som samhällsviktiga. Arbetet med kontinuitetsplanerna har pågått under en längre period, och de finns till stor del. Arbetet med evakueringsplaner har påbörjats och är ett fortsatt pågående arbete. Under 2024 kommer arbetet med att ”slutföra” kontinuitetsplaneringen att fortsätta. Ramboll kommer att hålla i utbildning inom kontinuitetshantering och även anordna workshops för kontoren.

7. Socialkontoret

Under varje område finns exempel på vad man arbetat med under året samt resultat att arbeta vidare med.

7.1 Område Myndighet

7.1.1 Barnsekreterarna och utredning barn

Området barn är indelat i utredning och barnsekreterare. Socialsekreterare utreder orosanmälningar som mottagningen inlett utredning på. Även ansökningar om bistånd utreds. Barnsekreterare ansvarar för placerade barn och är det placerade barnets socialsekreterare/kontakt under placeringstid. Barnsekreterare ansvarar för kontinuerlig uppföljning, övervägande, omprövning samt att vid behov genomföra utredningar under pågående placering. Alla handläggare har fått påbörja yrkesresan, vilket är en strukturerad introduktion och kontinuerlig kompetensutveckling för medarbetare och chefer. Medarbetare har även genomgått utbildningarna gällande förhandsbedömning och "hur du bemöter en rättshaverist". Grupperna har även påbörjat LVU utbildning och utbildning i att handlägga placeringar. Utvecklingsarbete påbörjades 2023 med att ordna informationsbroschyrer, utveckla olika handläggningsmallar, utveckla dokumentationsarbetet mm. vilket fortgår under 2024.

7.1.2 Familjehemsvården

Familjehemssekreterare utreder blivande uppdragstagare som är intresserade av att bli ett familjehem. Därefter matchas familjerna till rätt barn eller ungdom. Genom vägledning och stöd arbetar familjehemssekreterare i ett nära samarbete med familjehemmen. Andra arbetsuppgifter är att planera och genomföra kompetenshöjande åtgärder som till exempel utbildningar och informationsforum för uppdragstagarna. Arbete och uppföljning sker i nära samarbete med barnsekreterare.

Familjehemssekreterare har påbörjat ett intensivt arbete med att hitta fler egna jour/familjehem. Detta har gett resultat och den egna banken har utökats under år 2023. Gruppen har börjat se över avtal och utformar kostnadsuträkningar för alla jour/familjehem. Gruppen har haft utbildningar i sin del av arbetet och utvecklat samverkan med andra familjehemssekreterare i Sörmland.

7.1.3 Vuxengruppen

Vuxengruppen består av socialsekreterare som utreder bland annat ansökan om stöd, behandling och anmälan om beroende, risk- och missbruk. Gruppen har utformat en fungerande samverkan med öppenvården och andra samverkanspartners. Gruppen har haft planeringsdagar för att utveckla mallar

och kvalitetshöja utredningar. Ett stort arbete har gjorts gällande att implementera rutiner och personal har genomgått utbildning i LVM.

7.1.4 Mottagningen

Mottagningen är ingången till utredningsenheten barn och vuxen. Mottagningen hanterar orosanmälningar, ansökningar, rådgivning mm. Gruppen har deltagit i utbildning LVM, FREDA utbildning, hur du bemöter en rättshaverist och ADAD. Gruppen har börjat åka ut till skolor och förskolor för att berätta om socialtjänstens arbete. En stor utbildning ägde rum för hela utbildningskontoret i december gällande socialtjänstens arbete. Gruppen har utvecklat hemsidan och information om hur invånare ska upptäcka när barn kan ha hamnat i kriminalitet.

7.1.5 Familjerätt

Familjerätten erbjuder samarbetsamtal till separerade föräldrar eller vid skilsmässor. Familjerätten ger också hjälp att upprätta juridiskt bindande avtal om vårdnad, boende och umgänge. På tingsrättens uppdrag lämnas upplysningar och görs utredningar i ärenden om vårdnad och boende. Familjerätten utreder och fastställer faderskap/föräldraskap och handlägger ärenden om adoption. Handlägger även ärenden som rör umgänge och om barns efternamn.

Under året har gruppen arbetat med att gå grundutbildningar i familjerätt då personalgruppen är ny. Vidare har gruppen sett över alla rutiner och mötesstrukturer och effektiviserat vissa delar.

7.1.6 Övrigt

Utredningsenheten barn och vuxna har påbörjat ett arbete med egenavgifter i samband med placeringar. Under 2024 kommer verksamheten att ta fram en rutin för egenkontroller som ska implementeras, framtagande av olika informationsmaterial ska tas fram, ta fram rutin för att tidigt upptäcka unga i riskzon samt hur samverkan med olika aktörer kan se ut under ärendets gång, fortsatt utveckling av samverkan med bland annat skola och polis, utveckla barnperspektivet i vuxenutredningar, ta fram ny rutin för arbetet med barn i skyddade i boenden utifrån ny lagstiftning mm.

8. Utredningsenhet äldre och personer med funktionsnedsättning

Enheten har under 2023 arbetat med att ta fram de nya riktlinjerna inom LSS som trädde i kraft 1 november 2023. Detta har gjorts tillsammans med utförarverksamheten inom LSS. Enheten bidrog även till framtagandet av riktlinje inom SoL hemtjänst som gäller från 1 januari.

Riktlinjen för färdtjänst och riksfärdtjänst ses över och revidering beräknas vara färdigställt sommaren 2024.

Inom funktionshinder och LSS har enheten infört att skicka bekräftelsebrev i samband med nya ansökningar som kommer in och vid behov begärs samtidigt kompletteringar direkt när ansökan inkommer, detta för att få en effektivare process.

Inom LSS har enheten stärkt arbetet med IBIC som metod genom att använda livsområdena i utredningarna och från 1 januari finns IBIC-modul i treserva där alla LSS-utredningar ska skrivas.

Enheten har infört juridisk handledning av jurist var tredje månad för LSS-handläggarna.

På hela enheten har ett arbete gjorts med ”en väg in” och att den ska gå via kontaktcenter. Detta för att skapa en tydlighet för brukare och samarbetspartners men också för att minska sårbarheten.

Som ett led i att minska sårbarheten och öka tydligheten har äldreomsorgen under hösten infört datumfördelning av nya ärenden till respektive handläggare och i januari 2024 genomfördes det för alla ärenden. Ett arbete påbörjades även med att handläggarna ska jobba i två team inom äldreomsorgen och verksamheten arbetar vidare med att implementera det under våren 2024, också som ett led i skapa tydlighet och minska sårbarhet.

Inom område funktionshinder och äldreomsorg har man arbetat med att implementera barnperspektivet och har nu egna rubriker för det i utredningar.

Ett arbete kring att stärka den enskildes delaktighet i utredningar har genomförts och fortgår under 2024 inom äldreomsorg och funktionshinder genom att lyfta fram brukarens delaktighet tydligare. Delaktighet har även fått en egen rubrik i utredningarna.

Inom äldreomsorgen har verksamhetsområdet under året samverkat med den kommunala hälso- och sjukvården inklusive rehab med bland annat workshops under året. Till exempel har samverkan arbetat med att se över riktlinje för korttidsvistelse, anvisningar och kriterier för rätt till korttidsvistelse, skapa underlag för checklista kring boendemiljö, undersöka möjligheten till "för-SIP" och öka samarbetet med hemtjänsten och deras deltagande i SIP-utskrivningar. Det arbetet kommer fortgå även under 2024.

9. Område Individ- och familjeomsorg

9.1 Ekonomiskt bistånd

Enheten har under året fortsatt arbetet med att utveckla och strukturera upp olika delar i arbetet. Nya anvisningar och rutiner har tagits fram för bland annat dödsbohandling, sociala kontrakt samt förmedlingsmedel. Enheten har arbetat med att med att förbättra barnrättsperspektivet i underlag och

bedömningar och har även arbetat fram ett arbetssätt för hur bedömningsinstrumentet FREDA ska användas.

Samarbetet med Arbete- och service har fortsatt utvecklats och gett goda resultat. Barnfamiljer är en prioriterad grupp och enheten jobbar aktivt med tidiga insatser som ska leda till anställning. Alla tilldelade praktikplatser på Arbete och service har fyllts och nästan alla praktikplatser har lett till anställning för den enskilde.

Samordningsförbundet RAR i Sörmland är insatsägare för "Sikta mot arbetslivet" som startats upp under 2023 där Strängnäs ingår. Samtliga medlemsorganisationer är delaktiga. Dessa är länets kommuner, Region Sörmland, Försäkringskassan och Arbetsförmedlingen. Sikta mot arbetslivet är en länsövergripande insats. I insatsen erbjuds individuell coaching och gruppverksamhet. Insatsen har personal i alla kommuner och är uppdelad i tre team. I samtliga team finns samordnare, coacher, och koordinatörer. Sikta mot arbetslivet- koordinering riktas till deltagare som:

- är skrivna i Sörmland och är 18-29 år
- upplever psykisk ohälsa och/ eller funktionsnedsättning
- står långt ifrån arbetsmarknaden
- är i behov av koordinering för att hitta rätt insatser (t.ex. gällande aktivitet, vård och ekonomi)

Under 2024 kommer fortsatt arbete att ske med att uppdatera rutiner och anvisningar, fortsatt arbete i olika samverkanskonstellationer, undersöka möjligheten till samarbete inom socialkontoret avseende rekryteringsmöjligheter mm. Samverkan FUT (felaktiga utbetalningar och bidragsbrott) Mälardalen fortsätter under året.

9.2 Stöd- och insats Barn och vuxen

Under 2023 förstärktes området för vuxna ytterligare, med fokus på eftervård på hemmaplan. Slussen, en biståndsprövad eftervårdsinsats, startade 2022 för individer utan boende efter behandling. Insatsen varar i högst 6 månader.

Träningsboendet introducerades under 2023 som ett fortsatt stöd efter behandling eller vid andra behov. Insatsen syftar till att ge långvarigt individuellt stöd för drogfrihet och stabil boendesituation för klienter som aktivt arbetar mot detta mål.

Utöver behandlande insatser arbetar enheten förebyggande, med bland annat familjevägledning och ABC-utbildningar för föräldrar. Dessa utbildningsgrupper sker löpande vår och hösttermin och utökas from 2024 med Lilla ABC som vänder sig till föräldrar med barn 0–3 år. Det har under hösten -23 marknadsförts om ABC på förskolorna, på SFI samt att affischer har satts upp. Det har lett till att listan på de som vill gå ABC kursen ökat stadigt.

Återinförande av nätverksmöten och utökade gruppsammankomster har också genomförts för att stödja barn, unga och familjer. Vid placeringar kan nätverksmöten användas såväl innan som under och i samband med att en placering ska upphöra. För de barn som har möjlighet att flytta hem efter en placering är ett nätverksmöte ett bra sätt att göra en realistisk och hållbar planering. Det finns många vinster med att ha Nätverksmöte och socialtjänstens myndighet kan på ett bra sätt få den information som kan behövas för att fatta väl avvägda beslut.

Under 2023 utbildades flera medarbetare i Hela barn, en samtalsmodell för föräldrar i högkonflikt, med positiva resultat. Insatsen PYC (Parenting Young Children) har också fått ökad satsning för föräldrar med intellektuell funktionsnedsättning.

En anhörigkonsulent blev länssamordnare för anhörigstöd i januari 2023, och arbetet med anhörigstöd har utvidgats för att inkludera barn som anhöriga.

9.3 Våld i nära relation

Arbetet kring våld ligger organiserat under området stöd och insats barn- och vuxen. Under 2023 har insats som riktar sig till förövare förstärkts genom utbildningsinsats med manualbaserade samtal. En satsning har skett under 2023 med att marknadsföra att insatsen finns, detta har skett bland annat i samband med öppet hus under veckan ”fri från våld” men även under resterande del av året. Samarbete med mottagningen och polisen har utvecklats för att bland annat nå ut med informationen. Satsningen har haft god effekt och under 2023 har en ökning av deltagare skett.

Insatsen ”Trappan-samtal” vänder sig till barn som bevittnat våld eller varit utsatta för våld. Ytterligare förstärkning av denna utbildning har skett under 2023 för att eliminera risk att kö bildas och att det uppstår väntetid för insatsen. Under 2023 har nu tre medarbetare utbildning i arbetsmetoden. De medarbetare som arbetar med våld i nära relation bildar tillsammans FREDA gruppen.

Under 2023 skapade också samordnare för våld i nära relation en arbetsgrupp vars representanter är från socialkontoret, de ska träffas regelbundet för att utbyta erfarenheter och uppdatera kunskaper inom området.

9.4 Stöd och insats Ungdom

Enheten är en del av horisontell samverkan med utbildningskontoret och kulturkontoret. Enheten har i uppdrag att bland kommunens ungdomar förebygga kriminaliteten, minska droganvändandet, öka skolnärvaron och förbättra det psykiska måendet. Stöd och insats ungdom är organiserat i fem team:

- Stöd och insats ungdom
- Skolsociala stödteamet
- Ungdomsvägledning
- Feriepraktik och ungdomstjänst
- SSPF (skola, socialtjänst, polis, fritid)

I enhetens uppdrag ligger att arbeta tillsammans med andra aktörer, så som exempelvis polis, skolor, handläggare, behandlare, elevhälsa mfl. Enheten ingår även i flera nätverk nationellt och på lokal nivå. Utöver grunduppdraget genomförs arbete som drivs i projekt eller horisontellt så som exempelvis avhopparstöd, våldsprevention mellanstadiet, tillsammans för barnens bästa, projekt kring hedersrelaterat våld, projekt riktat till gymnasieungdomar som inte går i eller klarar gymnasiet. Flera projekt bedrivs i samverkan.

Under 2023 har enheten utökat med en tjänst i skolsociala stödteamet då behovet varit stort och efterfrågat från skolorna. Insatsen har utvecklats till att vända sig till gruppnivå istället för att enbart rikta in sig på individnivå. Teamet är en stödfunktion för barn och familjer med syfte att barn ska må bättre i skolan och öka skolnärvaron. Vårdnadshavare kan få verktyg och stöd att kunna stötta och vägleda sina barn. Även skolpersonal kan få hjälp och stöd.

Enheten har utvecklat vissa arbetsätt från Linköpingsmodellen till en lokalt anpassad modell kallad Strängnäsmodellen. Strängnäsmodellen riktar sig till yngre ungdomar med annan problematik än narkotika. Enheten erbjuder medling vid brott men även medling vid skolkonflikter. Skolsociala stödteamet SSST har utvecklats från att arbeta enbart på individnivå till att nu erbjuda stöd på grupp och organisatorisk nivå.

Fältarbetet har fortsatt och utvecklats med nära samarbete med fritid, säkerhetsavdelningen där modell för informationsutbyte förbättrats.

Enheten har deltagit i ett forskningsprojekt ”mitt val, min väg” som gett goda resultat. Innebörden är att fånga upp ungdomar i dygnsvård, skapa relation och finnas kvar som stöd när ungdomen flyttar hem.

Planerat utvecklingsarbete för 2024 utifrån ansökan om medel från BRÅ är fortsatt arbete kring hedersrelaterat våld, utöka arbetet med MVP mellanstadiet med syfte att erbjuda alla skolor våldsprevention, fortsatt utveckling av avhopparstöd.

Vidare finns efterfrågan gällande beteendebehandling som inte är kopplat till droganvändning, tex. impuls kontroll, konsekvenstänkande mm. I dagsläget är det en resursfråga då biståndsärenden har företräde. En översyn kring detta är påbörjat där man även ser att skolorna behöver vara en del i arbetet.

Enheten ser även över insatser riktade till ungdomar som riskerar återfall i tung systematisk kriminalitet där enheten idag erbjuder insatser mer riktat till ungdomar som nyligen debuterat. Under verksamhetsåret sökte och erhöll enheten statligt bidrag för upprättande av avhopparstöd.

9.5 Arbete och service

Arbete och service är en viktig utförare av kommunala uppdrag, och fungerar genom detta som en träningsarena för personer i social praktik, praktik via arbetsförmedlingen, övrig praktik och rehabiliterande- och arbetsmarknadsanställningar.

Enheten arbetar för att ge möjlighet till att påverka dels den egna planeringen och utvecklingen och dels påverka enhetens utveckling och arbete i olika frågor. Detta sker genom att varje år genomföra en fokusgrupp tillsammans med de som har praktik på enheten. Vidare genomförs olika interna utbildningar av arbetshandledare tillsammans med driftspersonal. Detta bidrar både möjlighet till individuell- och verksamhetsutveckling även till kollegial kunskapsspridning. Utöver detta finns en friskvårdsaspekt, att alla ska kunna utföra enhetens uppdrag på ett säkert sätt för att undvika skador och vidare sjukskrivning.

Enheten plockar varje år fram aktiviteter utifrån HME-enkäten och jobbar med det under kommande år, så även 2024. På enhetens APT genomförs varje år olika grupparbeten med olika teman såsom t.ex. aktivt medarbetarskap i form av eget ansvar, motivation mm.

Enheten har även en mentorsgrupp som enhetschefen håller i tillsammans med en grupp från driften. Här får de som deltar möjlighet till egen utveckling såväl som påverkansmöjlighet på enhetens utveckling. Gruppen är med och håller i olika grupparbeten på APT tillsammans med arbetshandledare. Olika teman diskuteras och utbildning är planerad.

Enheten har utvecklat hur genomgång av stödbehov, anpassningar och planeringar sker för enskilda, främst för de i praktik och rehabiliterande anställning och använder ett dokument, SIA (stöd i anställning), som sker varje vecka.

Förbättringstavlan har enheten använt sedan start och utvecklat allt mer. Under 2023 tog enheten ytterligare ett steg i förändringen av tavlan för att den ska ge stöd åt verksamhetens behov vid planering och utveckling av arbetet och enheten.

Kommunens värdegrundsord är något enheten återkommer till med jämna mellanrum för att stämma av att enhetens egna tolkningar av orden står fast.

Under 2023 gjordes några justeringar gällande tolkningarna av värdegrundsorden.

Den fortsatta utvecklingen för enheten är att hålla alla platser fyllda både vad gäller praktik och anställningar och detta i nära samarbete med ekonomiskt bistånd. Enheten tar emot personer från olika projekt som drivs i samverkan med andra parter eller inom kommunen. Under 2024 kommer enheten att starta upp ett projekt för utrikesfödda kvinnor i mindre skala tillsammans med ekonomiskt bistånd och flyktingsamordnaren.

9.6 Integration

Strängnäs kommun hjälper nyanlända och invandrare att bli en del av samhället genom olika stöd och tjänster. De erbjuder språkundervisning, samarbetar med ideella organisationer och företag för att skapa en inkluderande miljö, och arrangerar kulturella och sociala evenemang för att främja möten mellan olika grupper.

Tillsammans med föreningen ”Starka händer” inledde Strängnäs kommun, med stöd av UNHCR (United Nations High Commissioner for Refugees) projektet ”Ideellt flyktingstöd” under 2023. Strängnäs kommun är en av fyra pilotkommuner som ingår i projektet. I samband med att projektet inleddes fick Strängnäs kommunbesök av personal från Kanadas ambassad för att uppmärksamma tillfället. Ideellt flyktingstöd startade i Kanada i ett samarbete med UNHCR och Kanadas regering som ett integrations- och mottagningsprojekt som visat sig haft stora framgångar. Genom projektet Ideellt Flyktingstöd samarbetar kommunen med lokala ideella organisationer och frivilliga för att ge praktiskt och socialt stöd åt nyanlända och flyktingar. De hjälper till med språkundervisning, bostadssökande, nätverksbyggande och kulturella aktiviteter för att alla invånare ska känna sig välkomna och inkluderade. UNHCR kan bidra med expertis, råd och resurser för att stödja projektet Ideella Flyktingstöd. De kan erbjuda vägledning, utbildning och ekonomiskt stöd för att förbättra insatserna för flyktingar och nyanlända. Programmet är ett komplement till de mottagande- och integrationsaktiviteter som Strängnäs kommun idag redan gör.

10. Område Äldreomsorg

Sommaren 2023 blev avtalet med Sensio klart. Införandet av nya sensorlarm har påbörjats under hösten 2023 och planeras fortsätta hela våren 2024. Det förändrade arbetssättet leder till ett mer personcentrerat och förebyggande arbete i och med att sensorn tex registrerar fall

Verksamhetsområdet samverkar med kommunens hälso- och sjukvård och har under 2023 haft flera samverkansträffar där fokus har varit ett gemensamt förbättringsarbete med Nära Vård-fokus. Samverkan mellan hälso- och sjukvård och hemtjänst/trygghetslarm påbörjades under året. Ett arbete har gjorts för att möjliggöra att samtliga professioner kan delta på samverkansmöten.

En arbetsgrupp med chefer från särskilda boenden och hälso- och sjukvård har under året arbetat med förbättrad information till brukare i samband med inflytt på boende, detta utifrån ett Nära Vård perspektiv. Flera samverkansmöten har även ägt rum mellan hälso- och sjukvård, hemtjänst, myndighet och vårdcentralen i syfte att öka tryggheten för brukare, även detta i linje med Nära Vård.

Dietisten har varit på verksamhetsbesök på samtliga enheter under året för att följa upp arbetet med måltiderna, utifrån måltidsrutinen på enheterna. Valfrihet har ökat avseende bröd, pålägg, drycker och mellanmål. Medvetenheten hos personalen har ökat och måltidssituationen har förbättrats men det finns fortsatt ett arbete att göra under 2024.

Kostombud inom hemtjänst har fått utbildning i förebyggande arbetet gällande identifiering och behandling av undernäring.

Matsvinnsmätning har genomförts på två enheter och 2023 blir mätvärde för att jämföra kommande resultat med.

Flera registrerade avvikelser har handlat om våld och övergrepp. Majoriteten av dessa avser situationer där utåtagerande brukare utsatt andra brukare eller personal. Gränsdragningen mellan avvikelse och KIA är inte alltid självklar för personal, detta kommer att ses över under 2024.

Avvikelser gällande "ordination sjuksköterska" har lett till förbättringar på Thomasgården. Förbättrat samarbete har bidragit till bättre kommunikation.

Samverkan med hälso- och sjukvården har resulterat i en ny rutin för teamsamverkan. Medarbetare har genomfört utbildning gällande måltider, dokumentation, fysisk förflyttning, HLR och brand samt vid behov dialys, sond och traketomi.

11. Område Hälso- och sjukvård (redovisas mer ingående i patientsäkerhetsberättelsen)

Hälso- och sjukvård inom socialkontoret är avgörande och utförs ofta på delegation från legitimerad personal. Den ökande åldern hos befolkningen och risken för åldersrelaterade sjukdomar ställer höga krav på personalens kompetens. Det krävs att vi rustar upp verksamheterna för att säkerställa en god och patientsäker vård.

Hälso- och sjukvården är uppdelad i tre områden: vård i hemmet, vård på särskilda boenden och rehabilitering. Samarbetet mellan socialkontoret och regionen har varit intensivt under 2023 för att säkerställa en säker och personcentrerad vård.

Hälso- och sjukvården fortsätter att arbeta med kommunikationsverktyget SBAR för att förbättra samarbetet mellan yrkesgrupper och säkerställa patientsäkerheten. En övergripande analys av patientsäkerheten har påbörjats och kommer att fortsätta under nästkommande år.

Delegeringsprocessen har fått särskild uppmärksamhet under 2023, med grupputbildningar för att stärka kompetensen hos vård- och omsorgspersonalen. Vidare arbetas också med att utveckla nya arbetsformer för att öka patientsäkerheten och avlasta legitimerade personal.

Åtta nya underskötersketjänster har skapats för att stödja detta, och tre vårdledare har anställts för att stödja sjuksköterskorna och säkerställa en enhetlig vård. Dessutom har en hjälpmedelstekniker anställts för att säkerställa effektiv användning av hjälpmedel.

Ett arbete har genomförts för att öka medvetenheten kring ofrivillig ensamhet, och alla medarbetare har genomgått utbildning om nutrition.

11.1 Demensvård

Arbetet kring god demensvård i Strängnäs kommun har återupptagits under hösten 2023. Arbetet blev vilande under en period pga. vakans. Till grund för detta arbete ligger den Nationella riktlinjen för demensvård (Socialstyrelsen, 2018), Lokal rutin för demensvård i Strängnäs Kommun (2022) och det Läns-gemensamma programmet för vård och omsorg om personer med demenssjukdom (2019). Fokus i arbetet utifrån dessa rutiner/riktlinjer/program har under året varit standardiserat insatsförlopp samt teamsamverkan. Flera aktiviteter är påbörjade och arbetet fortsätter under 2024.

12. Område Funktionshinderomsorg

12.1 Stöd till personer med funktionsnedsättning enligt LSS

Under 2023 har verksamhetsområdet genomfört och påbörjat flera initiativ för att höja kvaliteten. Alla medarbetare har till exempel genomgått utbildning i skydds- och begränsningsåtgärder, anpassad efter den aktuella målgruppen inom området.

Under hösten deltog personalen i en workshop inom ramen för projektet ”Relationer som funkar”, specifikt utformat för målgruppen. Det handlar huvudsakligen om sexualitet och relationer. Under 2024 planeras en

lanseringsfest för en ny säker app som är framtagen för målgruppen, för dejting och vänskap.

Brukarna har deltagit och deltar fortfarande i en hälsokurs som heter "Hälsan spelar roll". Det är en omfattande kurs med 37 lektioner där man får lära sig om kroppen, hur olika livsmedel påverkar hälsan och mycket annat.

Området fokuserar starkt på "delaktighetsmodellen", vilket innebär att brukarnas inflytande är integrerat i verksamheten.

Under 2023 har det pågått en samverkan med biblioteket och skola för att förbättra utbudet av böcker och material som passar målgruppen. Detta arbete fortsätter under 2024.

Samverkan med Eskilstuna och regionen sker inom olika områden.

En organisation för brukarundersökningar har etablerats, med en sammanhållen plan för genomförande och återkoppling av resultat.

All personal inom personlig assistans har genomgått en webbaserad utbildning och deltagit i en heldags workshop som handlar om livskvalitet för brukarna. Från och med 2024 är utbildningen obligatorisk för alla nyanställda.

Individuellt anpassade utrymningsplaner med riskanalys har utarbetats för varje brukare.

Sedan 2023 finns krislådor på alla enheter enligt rekommendation från MSB.

13. Område Administration- och digitalisering

13.1 Digitalisering och välfärdsteknik

Administration- och digitalisering är ett verksamhetsområde på socialkontoret som erbjuder operativt och strategiskt stöd inom flera områden så som digitalisering, digital förvaltning, nämndadministration, registratur, diarieföring, arkivering, lokalförsörjning, kompetensutveckling, ekonomi, investeringar samt intern och extern kommunikation.

Under året har arbete med digitalisering fortsatt inom många områden. Vid årets slut har verksamheten följande digitala lösningar påbörjade eller i gång:

- Careium – Digitala trygghetslarm - för vårdtagare i ordinärt boende. Planering och förberedelse i system inför utbyte av samtliga trygghetslarm.
- Swedlock - Digitala lås i ordinärt boende – framför allt för vårdtagare med trygghetslarm och/eller hemtjänstinsatser inkl. digitala lås för portar. Planering och förberedelse i system inför utbytet.
- Sensio – Digitala sensorstyrda larm med möjlighet till individanpassning – för brukare inom särskilt boende samt LSS-boende.
- Secure Appbox -Säkra Digitala möten med interna och externa samarbeten

Verksamhetsområdet kommer under 2024 att fokusera på att införa sensorer och andra tekniska hjälpmedel för kvalitetssäkrad översyn gällande de äldres hälsa och säkerhet, vilket kan bidra till att förebygga fall och andra olyckor. Genom att automatisera och digitalisera administrativa processer kommer det att minska tidskrävande uppgifter och frigöra resurser för att fokusera mer på direkt vård och omsorg. Efter implementeringen av dessa åtgärder kommer verksamheten att noga utvärdera och följa upp effekterna av digitala initiativ för att säkerställa att de bidrar till att öka kvaliteten inom äldreomsorgen. Detta i syfte att identifiera områden för förbättring och säkerställa att fortsatt högkvalitativ vård och omsorg till våra äldre invånare.

14. Samordnad individuell plan (SIP)

14.1 Trygg hemgång och effektiv samverkan

Medborgare från Strängnäs som blir inskrivna på sjukhuset ska få trygga utskrivningar där en samordnad och effektiv planering sker mellan medborgaren, kommunen samt regionfinansierad öppen- och slutenvård. För att uppnå detta samverkar Socialkontoret tillsammans med Region Sörmland inom den struktur för närvårdssamverkan som finns uppbyggd sedan flera år tillbaka. Det är sedan biståndshandläggare/socialsekreterare, hälso- och sjukvårdspersonal och utförare som har det viktiga uppdraget att säkra trygga utskrivningar för Strängnäs medborgare.

Utvecklingsarbetet fortsätter under 2024 för att skapa än mer trygga utskrivningar i form av exempelvis ökad intern samverkan och utveckling inom personcentrerad vård.

Som ett verktyg för en trygg utskrivning och för effektiv samverkan används samordnad individuell planering (SIP) tillsammans med medborgaren och övriga aktörer. Användningen av SIP är ett återkommande utvecklingsarbete och mellan åren 2022 och 2023 har fler medborgare fått individuella skriftliga planer upprättade men användningen behöver utökas ytterligare under 2024. Samordnad individuell planering behöver bli en integrerad del av varje utskrivning från den slutna vården där varje medborgare får en personcentrerad och individuellt planerad utskrivning. När medborgaren är hemma så ska

kommunen fortsätta arbeta med SIP som en del av det proaktiva och förebyggande arbetet.

15. Nära vård

Omställningen till en god och nära vård pågår både nationellt och lokalt i kommuner och regioner. Arbetet kräver långsiktighet och uthållighet hos såväl regioner och kommuner som staten. Det handlar bl.a. om att utveckla personcentrerade, effektiva och ändamålsenliga arbetssätt som utgår från patientens behov och underlättar för huvudmän, vårdgivare, specialistfunktioner och professioner att samarbeta. Det handlar också om att i hela landet bli bättre på att möta invånarnas krav på tillgänglighet och flexibilitet genom tekniska eller mobila lösningar samt snabbare och enklare ge tillgång till rätt vårdnivå inom ramen för de gemensamma resurser som finns tillgängliga. Utvecklingen av nya arbetssätt är också centralt i arbetet för att möta kompetensförsörjningsutmaningen i kommuner och regioner.

På Socialkontoret arbetar verksamhetsutvecklare, tillsammans med verksamheterna, att genomföra omställningen till en god och nära vård. Det förekommer även ett nära samarbete med de andra kommunerna i länet samt Region Sörmland. För år 2023 har fokus främst legat på arbete inom de länsgemensamma fokusområdena *personcentrering* samt *hälsofrämjande och förebyggande*. Inom verksamheterna ser vi goda exempel såsom utveckling av välfärdsteknik, länsgemensam samverkan och kompetensutveckling av medarbetare.

Under 2024 kommer kommunerna och regionen skapa en gemensam färdplan och utveckla de fokusområden samt tillhörande aktiviteter som Sörmland ska satsa på. Arbetet med redan befintliga och påbörjade aktiviteter fortsätter under 2024.

16. Förslag, synpunkter och klagomål

Den som bedriver socialtjänst eller verksamhet enligt LSS är skyldig att ta emot och utreda klagomål och synpunkter på verksamhetens kvalitet. Syftet är att fånga upp åsikter om utförda tjänster eller annat, för att kunna använda dessa i förvaltningens förbättringsarbete. Alla som arbetar i verksamheten behöver vara lyhörda för och kunna ta emot synpunkter samt hantera dem utifrån sitt ansvarområde.

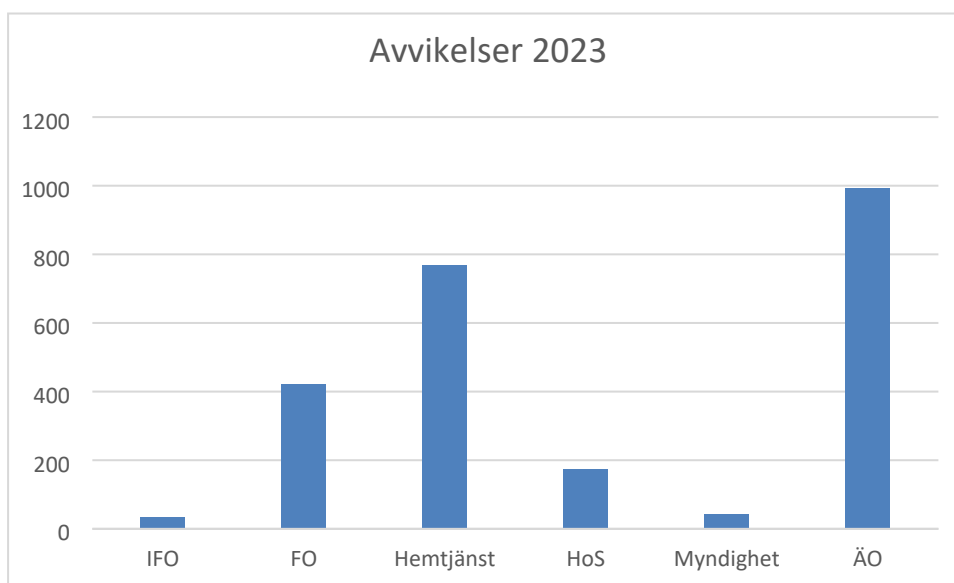
Under året har kontoret registrerat 152 stycken synpunkter som har hanterats. Majoritet av inkomna förslag, synpunkter och klagomål har inkommit från den enskilde själv eller deras anhöriga eller legala företrädare. Flertalet synpunkter gäller äldreomsorgen och funktionshinderomsorgen och därefter individ- och familjeomsorgen.

Återkoppling sker till den som lämnat synpunkter om inte detta skett anonymt.

17. Avvikelser SOL, LSS, HSL

Under 2023 har det registrerats drygt 2800 avvikelser, Avvikelser rör enskilda brukare och patienter och är registrerade av medarbetare på socialkontoret som upptäckt att något gått fel. Detta i syfte att kunna förbättra och förhindra att samma sak händer igen. De flesta avvikelser gäller äldreomsorgen och funktionshinderomsorgen, vilket är de brukar/patient tätaste verksamhetsområdena. Flertalet av avvikelserna inom SOL och LSS handlar om planerade insatser, därefter dokumentation, information samt kommunikation. Avvikelserna handlar även bemötande samt våld. Avvikelser hanteras inom respektive enhet som en del av det systematiska kvalitetsarbetet. Avvikelser leder många gånger till att befintliga rutiner behöver ses över eller framtagande av ny rutin.

18. Rapportering om missförhållanden

Alla medarbetare omfattas av rapporteringsskyldigheten enligt lex Sarah. Syftet med bestämmelserna om lex Sarah är att verksamheten ska utvecklas och att missförhållanden ska rättas till så att enskilda som får socialtjänstinsatser och insatser enligt LSS inte ska fara illa.

Rapporterna ska:

- vara en del i det material som verksamheten sammanställer och analyserar för den som bedriver socialtjänst och den som bedriver verksamhet enligt LSS ska kunna se mönster och trender som indikerar brister i verksamhetens kvalitet.
- användas som underlag för att vidta de åtgärder som krävs för att säkerställa verksamhetens kvalitet
- användas som underlag för att ändra processer och rutiner som inte är ändamålsenliga.

Under 2023 har totalt 14 Lex Sarah-rapporter upprättats jämfört med 20 st rapporter 2022. Majoriteten av rapporterna kommer från äldreomsorgen, resterande från funktionshinderområdet och Myndighet, barn och unga. Innehållet i rapporterna handlar bland annat om kränkande bemötande från personal, fysiskt övergrepp från personal, våld och hot från brukare till annan brukare, brister i vårdplanering, brister i samverkan internt och externt, digital fax ur funktion som kunde ha inneburit risker för enskilda samt en större mängd utredningar som överskridit lagstadgad utredningstid.

Åtgärder som vidtagits är bland annat översyn av rutiner, utbildning och information till personal, i något fall där personal utsatt brukare för kränkande

behandling och fysiskt övergrepp har berörd personal valt att avsluta sin anställning med omedelbar verkan.

Det har även lett till förändring i delegationsordning och förbättrad systematisk uppföljning av utredningstider på utredningsenheten barn.

Två rapporterade missförhållanden har bedömts som allvarliga och anmälts till Inspektionen för vård och omsorg för granskning.

Rapporter och utredningar kan leda till åtgärder i kvalitetsarbetet. Det kan handla om förändrade arbetssätt och förbättrad samverkan mellan enheter vilket utvecklar verksamheten på ett positivt sätt. I många fall uppmärksammas behovet av nya eller reviderade rutiner samt repetition av rutiner och riktlinjer i arbetsgrupper.

Under verksamhetsåret påbörjades ett arbete där verksamheterna själva ska utreda missförhållanden enligt lex Sarah och att det inte ska vara en övergripande funktion som utreder.

19. Inspektionen för vård och omsorg (IVO) Tillsyn

IVO gjorde år 2020 en nationell tillsyn och konstaterade att lägstannivån är för låg gällande medicinsk vård och behandling av personer på särskilda boenden för äldre. Utifrån tillsynen fortsatte IVO:s tillsynsarbete år 2021 med återkoppling till kommunerna i slutet av år 2022- början av år 2023. IVO har konstaterat att det finns brister i alla kommuner. Bristerna finns i dokumentation och personalkontinuitet, bedömningar och kompetensnivå, läkemedelshantering och vård i livets slutskede.

Återkopplingen till Strängnäs genomfördes under våren år 2023 där man konstaterar brister inom dessa områden även i Strängnäs. Bristerna var dock identifierade i verksamheten innan återkopplingen och flera åtgärder redan påbörjade. Hälso- och sjukvården och äldreomsorgen har utifrån kritiken arbetat fram en handlingsplan med pågående och nytillkomna åtgärder som bland annat innefattar kompetenshöjande insatser kring delegeringar, språkkunskaper, strukturerad rapportering/ kommunikation samt introduktion av omsorgspersonal, tillsättning av vårdledare inom särskilt boende samt undersköterskor i hälso- och sjukvården för att differentiera de arbetsuppgifter som kräver yrkeslegitimation. Undersköterskorna kan vara ett stöd både till de legitimerade genom att utföra enklare hälso- och sjukvårdsuppgifter samt kompetensstöd till omsorgspersonal i verksamheterna. Åtgärderna har rapporterats till IVO som inte efterfrågar vidare uppföljning, uppföljning skedde dock till nämnd i december och ska göras igen i december år 2024.

20. Analys, fortsatt arbete 2024 för socialkontoret:

Lex Sarah-utbildning och översyn av rutiner: Det är viktigt att alla enhetschefer och verksamhetsutvecklare har kunskap om Lex Sarah och får Lex Sarah-utbildning för att kunna utföra utredningar internt. En översyn av befintliga rutiner behövs för att säkerställa effektivitet och korrekt hantering av avvikelser och missförhållanden. Arbetet är påbörjat och ska vara implementerad under våren 2024.

Utveckling av kvalitetsarbetet: En mer systematisk metod för kvalitetsarbete behövs, inklusive revidering av kvalitetsledningssystemet och processkartor för att göra rutiner och riktlinjer mer tillgängliga för medarbetare.

Avvikelsehantering: En översyn av avvikelsehantering är nödvändig, inklusive tydliggörande för personalen kring vad en avvikelse är och hur den ska rapporteras och hanteras.

Fortsatt utveckling av öppenvårdsinsatser: Kontinuerlig utveckling av kunskapsbaserade öppenvårdsinsatser är avgörande för att möta samhällets behov.

Samverkan och planering för nya lagar: Fortsatt arbete med samverkansgrupper och planering inför den nya socialtjänstlagen 2025 är viktigt för att säkerställa effektiva insatser och lagöverensstämmelse.

Brottsförebyggande insatser och omorganisation: Delaktighet i brottsförebyggande insatser och förberedelser inför omorganisation till ett IFO är viktigt för att säkerställa en effektiv och anpassad verksamhet.

Fokus på utbildning och digitala lösningar: Planerad utbildning inom måltidsspridning och nutrition för äldre samt utvärdering och implementering av digitala lösningar är nödvändiga för att möta behoven hos målgrupperna och förbättra verksamhetens effektivitet.

Brukarinflytande och digitala verktyg: Utveckling av brukarinflytande inom olika områden samt stöd och insatser med digitala verktyg är viktiga för att öka delaktighet och effektivitet i verksamheten.

Strängnäs är en av sex kommuner som under 2024 deltar i Socialstyrelsens pilotprojekt där förstärkningsteam kommer att prövas. Det övergripande syftet är att åstadkomma ett tryggare samhälle där effektiva brottsförebyggande insatser för målgruppen barn och unga är implementerade i socialtjänsten. Förstärkningsteam ska ge stöd till socialtjänstens organisation med fokus på verksamhet för barn och unga på platser där kriminalitet och våld eskalerat eller där socialtjänsten är hårt ansträngd.

En övergripande riktlinje för det som styr ledningssystem för kvalitet är under revidering och tas till socialnämnden för beslut. Målet är att tydliggöra ansvar för vilka funktioner som ska arbeta systematiskt med kvalitetsfrågorna. Vidare finns kvalitetsfrågorna på agendan hos socialkontorets ledningsgrupp. Inom ramen för socialnämndens internkontrollplan finns flera kvalitetskontroller antagna, för uppföljning enligt nämndens verksamhetsplan.